

EKONOMİK GÖRÜNÜM

TÜRKİYE GENÇ İŞADAMLARI DERNEĞİ

2020 ŞUBAT

EKONOMİK TAKVİM

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
						1
2	3 TÜRKİYE TÜFE	4	5	6	7 ABD İŞSİZLİK ABD TARIM DIŞI İSTİHDAM	8
9	10 TÜRKİYE İŞSİZLİK	11	12 EURO BÖLGESİ SANAYİ ÜRETİM	13 ABD TÜFE	14 ALMANYA GSYİH	15
16	17	18	19 PPK KARARI	20 TÜKETİCİ GÜVENİ	21	22
23	24	25	26 PPK TOPLANTI ÖZETİ	27 EKONOMİK GÜVEN İSTATİS.	28 TÜRKİYE BÜYÜME	29

**İNŞAAT İSTİHDAMI 1.6
MİLYONUN ÜZERİNE
ÇIKTI.**

**2019'DA KAPANAN
ŞİRKET SAYISI %5
ARTTI.**

**İŞSİZLİK %13.4 OLARAK
GERÇEKLEŞTİ.**

**ARALIK TÜFE ORANI
%11.8'DİR.**

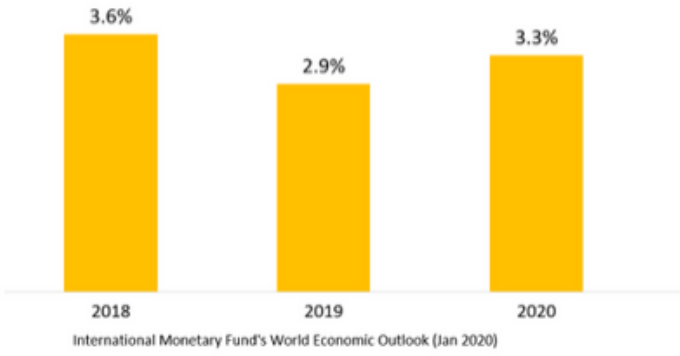
NEREYE KADAR PARA POLİTİKASI KONUŞACAĞIZ?

by Alper Karakurt*

Geride bıraktığımız 2019 senesinde Merkez Bankası yılın ikinci yarısından itibaren 4 toplantıda toplamda 12 puanlık faiz indirimine gitmiştir. Aralık ayındaki 200 baz puanlık indirimden sonra ocak ayı için beklenti olan 75 baz puanlık indirime paralel bir faiz kararı Merkez Bankası tarafından alınmıştır. Faiz indirimlerinde kademeli bir model ve makro konjonktür ile örtüşen bir faiz indirim politikasının Merkez Bankamız tarafından uygulanıyor olması, piyasa aktörlerinde güven tesis etmektedir.

*Tüm görüşler yazara ait olup, TÜGİAD'ın görüşünü yansıtmaz.

Global economic growth

Bankanın bu kararından sonra kur tarafında yukarı yönlü bir hareket meydana gelmemiş olması, piyasanın da bu kararı olumlu karşıladığını bize göstermiştir. Ancak hemen sonrasında ABD'de makro verilerin olumlu gelmesi ile birlikte FED'in faiz indirimine gitmeyeceği beklentisi kur üzerinde etkili olmuş ve TL değer kaybetmiştir.

Euro Bölgesi 2020'nin başında Almanya'daki toparlanma sinyallerine rağmen, zayıf kalmaya devam etmiştir. Almanya'da PMI Ocak'ta 51.1 ile 5 ayın zirvesine yükselmiş durumdadır. İngiltere'de imalat faaliyetlerinin göstergesi konumundaki PMI endeksi ocakta 2018'den bu yana en yüksek seviyeye çıkmıştır. Para politikası tarafında Avrupa Merkez Bankası, ekonomik faaliyetteki yavaşlama karşısında aktif olmadığı yönündeki eleştirilerin gölgesinde 2020'nin ilk toplantısını yapmış ve beklentilere paralel olarak faiz oranlarında değişikliğe gitmemiştir. Politika faizini sıfırda, mevduat faizi yüzde eksi 0,50'de bırakmıştır.

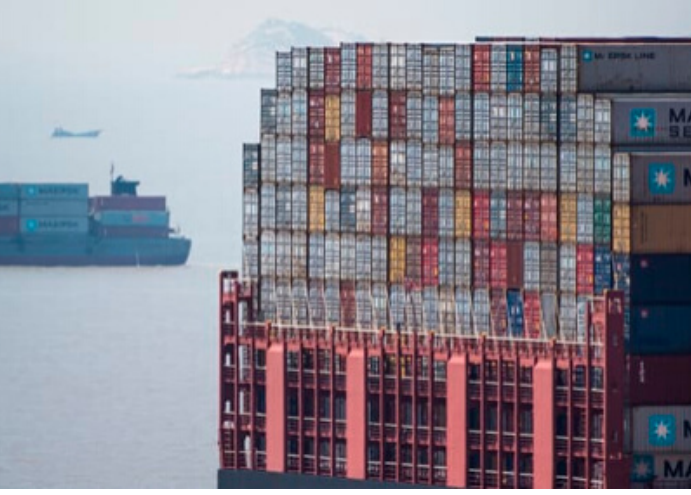
ABD ve Çin arasındaki Faz-1 anlaşması sonrasında, küresel ticarete gerilimin azalacağına dair beklentiler ortaya çıkmakla birlikte gelişmelerin seyrinin nasıl olacağı halen net değildir.

Zira mevcut durumda uygulanan gümrük tarifelerinin yüksek kalmaya devam etmesi, ilk faz anlaşması ile çözüme kavuşmamış pekçok konunun bulunması ve karşılıklı taahhütlerin ne derece gerçekleşeceğine dair belirsizlikler küresel ekonomik faaliyet üzerinde baskı oluşturmaya devam edecektir.

Ayın son haftasında Türkiye'nin 5 yıllık CDS'leri 2018'den beri en düşük seviye olan 240'ları görmüştür ki bu durum ülkemiz ekonomisi açısından oldukça önemlidir. Borsada görülen ve bir ayı aşkın süredir devam eden yükseliş, küresel risk iştahındaki artış ve ekonomideki yukarı yönlü hareketin orta vadede devam edeceğine ilişkin beklenti ile ortaya çıkmış görünmektedir.

Görüleceği üzere hem dünyada hem de Türkiye'de para politikası enstrümanları 2019 senesinde olduğu gibi 2020'nin ilk ayında da konuşulmaya devam etmektedir. IMF Başkanının Davos'ta yaptığı açıklamalar ile birlikte para politikası araçları kanalıyla ekonominin büyütülmesi politikasının nereye kadar uygulanabileceğinin sorgulanmasına neden olmuştur.

IMF tarafından 2019'daki %2.9'luk küresel büyüme beklentisinden sonra 2020 yılındaki büyüme tahmini ocak ayında revize edilerek %3.3 seviyesine çekilmiştir. 2019'a kıyasla 2020'de Hindistan Çin ve ABD'den yalnızca Hindistan'ın daha hızlı büyüyeceği tahmin edilmektedir. İhracatımız açısından önem arz eden AB ekonomisindeki büyümenin 2019'a kıyasla oldukça sınırlı düzeyde (0.1 puan) artış göstererek %1.3 olması beklenmektedir.

Trump'ın ocak ayında azil süreci nedeniyle fazlaca paylaşımda bulunmaması ve gündemin koronavirüsüne odaklanması ile birlikte jeopolitik riskler geri plana düşmüş gibi görünmekle birlikte bu riskler ortadan kalkmış değildir. 2000'lerin başındaki SARS salgını sonrasında ilk defa bir salgının küresel ekonomiye Çin üzerinden etki etmesi beklenmektedir. Salgının görüldüğü Wuhan kentinin 11 milyonluk nüfusu ile görece küçük bir şehir olmasına karşın Çin'de zorunlu olarak uzatılan tatilin son bulması sonrasında virüsün ekonomisinde söz sahibi büyük şehirlerine yayılması durumunda nasıl bir ekonomik tablo ortaya çıkacaktır? Yalnızca Çin değil ABD ve diğer ekonomilerin de bu süreçten zarar görmeden çıkması olası görülmemektedir.

ENFLASYON EN ÖNEMLİ GÖSTERGE..

S&P, Fitch ve Moody's'den sonucusu hariç ilk ikisinde Türkiye'nin not görünümü "durağan"dır. Şubat ayının başında S&P 2019'da Türkiye'nin not değerlendirmesini değiştirmeksizin teyit etmekle yetinmiştir. Geçen senenin son çeyreğinde başlayan düzelme sinyallerinin halen kredi derecelendirme kuruluşları bünyesinde etki doğurmamış olması, Türkiye'den beklenen ekonomik atılımların farklı olmasından kaynaklanmaktadır.

Zira ekonomideki hareketliliğin temel kaynağı düşen faiz olarak görünmektedir. Son dönemdeki gelişmelere bağlı olarak ocak ayı itibari ile Merkez Bankası ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti %11'lere gerilemiştir. TL ticari kredi faiz düzeyi %13.11'e kadar inmiş durumdadır.

Son açıklanan aralık rakamlarına göre %11.84 olan enflasyon rakamını Türkiye aşağı çektikçe Merkez Bankamız önümüzdeki dönemde faiz hamlelerine devam edebilecektir. Bu yönüyle ülkemiz ekonomisi açısından enflasyon öncelikli konu olmaya devam etmektedir. Aralık ayında tüketici fiyatlarındaki yüzde 0,74 oranında artış sonrasında yıllık enflasyon 1,28 puan yükselerek yılı yüzde 11,84 ile tamamlamıştır. Bu rakam Merkez Bankasının son tahminlerine paralel görünmektedir. Enerji, işlenmemiş ve işlenmiş gıda ürünlerindeki fiyat artışlarına paralel olarak enflasyonda kısmi bir artış görülmüştür.

İKTİSADİ FAALİYET TOPARLANIYOR MU?

Son açıklanan veriler iktisadi faaliyette toparlanmanın devam ettiğine işaret etmektedir. Sanayi üretimi kasım ayında bir önceki aya göre artış kaydetmiştir. Ekim ayından sonra yıllık bazda artışın yaşandığı ikinci ay olan kasım da geride bırakılmıştır. Tahminler aralık ayında da sanayi üretimindeki artışın devam edeceği yönündedir. İktisadi yönelim anketi sonuçları, PMI ve sektörel güven endeksleri imalat sanayi ve hizmet faaliyetlerindeki yukarı yönlü hareketin devam ettiğini bize söylemektedir. Ancak ne yazık ki yatırım ve istihdam için aynı resmin çizilmesi mümkün görünmemektedir. TOBB tarafından açıklanan son veriye göre 2019 senesinin tamamında kurulan şirket sayısı geçen yıla göre yüzde 1,38 düşüş gösterirken kapanan şirket sayısı yüzde 5,04 artış kaydetmiştir. 2019 senesinde milli gelir bileşenleri içerisinde negatifte kalan tek unsur yatırımlardır. Son dönemde döviz kuru oynaklığındaki düşüş ile finansal koşullardaki iyileşme içi talebi tetiklemiştir.

Ertelenmiş talebin de etkisiyle özel tüketimde bir ivme görülmektedir. Düşük faizin getirdiği kredi kanallarındaki genişleme, Türkiye ekonomisinin bugüne kadarki en önemli büyüme motoru olan iç talebi canlandırmaya devam ettiği müddetçe piyasalarda hareketlilik devam edecektir.

Bu olumlu gelişmelere rağmen işsizlikte halen istenilen noktadan uzak görünmekteyiz. Ekim dönemi işgücü piyasası verileri, tarım dışı istihdamda inşaat sektörü de dâhil olmak üzere artışa ve işsizlik oranlarında düşüşe işaret etmekle beraber %13.4 gibi yüksek oranlı bir işsizlik halen ekonomi gündeminin öncelikli maddelerinden biri olmaya devam edecektir.

Bir önceki ay ile kıyaslandığında ekim ayında hem sanayi hem de inşaat istihdamı önemli şekilde artarken, hizmetler sektörü istihdamındaki artış daha sınırlı kalmıştır. 2019 ekiminde inşaat istihdamı ilk kez 1.6 milyonun üzerine çıkarak 1.638.000 kişi olmuştur. Eylül'den ekime geçerken inşaat istihdamı %4, imalat %2.5 artış göstermiştir. Yükselişe rağmen bu rakamlar halen düşük kalmaktadır. 2018'de 2 milyonun üzerinde istihdamın olduğu inşaat sektörünün performansı o günlerinden oldukça uzak görünmektedir.

